

รายการ : หนึ่งสัปดาห์กับ สนช.

ตอน : ความเป็นมาและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานขององค์การสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ พ.ศ.

โดย : นายโสภณ ชาทบุษย์จารุ นิตกรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานขององค์การสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานขององค์การสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ พ.ศ. มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการดำเนินงานขององค์การสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์

เหตุผล

โดยที่รัฐบาลไทยได้ลงนามในสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ (Comprehensive Nuclear – Test – Ban Treaty) เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งสนธิสัญญาและพิธีสารแนบท้ายสนธิสัญญาได้กำหนดให้องค์การสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ (Comprehensive Nuclear – Test – Ban Treaty Organization) และผู้ปฏิบัติการกิจที่เกี่ยวข้องกับองค์การได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันที่จำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การดำเนินงานขององค์การในอาณาเขต เขตอำนาจ หรือการควบคุมของรัฐภาคี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานขององค์การสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ พ.ศ. มีเนื้อหารวม จำนวน ๕ มาตรา สาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. วันใช้บังคับกฎหมาย

กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๓. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

- กำหนดให้องค์การสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ เป็นนิติบุคคล และให้ถือว่ามีภูมิลำเนาในประเทศไทย

รวมทั้งกำหนดให้องค์การดังกล่าว ผู้แทนของรัฐภาคีรวมทั้งผู้แทนสำรอง และที่ปรึกษา ผู้แทนที่ได้รับการเลือกตั้งในคณะมนตรีบริหารรวมทั้งผู้แทนสำรองและที่ปรึกษา ผู้อำนวยการใหญ่ ผู้ตรวจ ผู้ช่วยในการตรวจ เจ้าหน้าที่ขององค์การ และผู้สังเกตการณ์ รวมตลอดถึง ที่พักอาศัย สถานที่ทำการ เอกสาร หนังสือโต้ตอบ บันทึก สารตัวอย่างและอุปกรณ์เครื่องมือ ของคณะผู้ตรวจ ได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามที่ระบุไว้ในสนธิสัญญาและพิธีสารแนบท้าย สนธิสัญญาดังกล่าว เพียงเท่าที่รัฐบาลได้รับและใช้บทแห่งสนธิสัญญาและพิธีสารแนบท้าย สนธิสัญญา และความตกลงที่รัฐบาลจะทำได้ทำต่อไปกับองค์การ ทั้งนี้ ในระหว่างที่ปฏิบัติหน้าที่ ในประเทศไทย หรือเข้ามาในประเทศไทยเพื่อปฏิบัติหน้าที่ หรือในการปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับ องค์การ

กำหนดให้การคุ้มครองการดำเนินการขององค์การฯ ในประเทศไทยดังกล่าวนี้ ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่สนธิสัญญามีผลใช้บังคับกับประเทศไทย ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๔ วรรคสอง และวรรคสาม)

ในคราวการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๐/๒๕๖๑ ในวันศุกร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่ ๑ รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยตั้งคณะกรรมการ วิสามัญคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา จำนวน ๑๘ คน กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

หากท่านผู้ใดประสงค์รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้เพิ่มเติม กรุณาติดตามได้ที่ www.senate.go.th หรือสอบถามได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมายวุฒิสภาและ หน่วยประสานงานราชการวุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕